

10. SINIFLAR I. DÖNEM I. TELAFİ SINAVI CEVAP ANAHTARI**SORU 1**

- I- I. Haçlı Seferinin başlaması
II- Kösedag Savaşı
III- Saltuklular beyliğinin kurulması
IV- Malazgirt Savaşı
V- Hittin Savaşı

Yukarıdaki tarihi olayların kronolojik sırasını aşağıda yazınız. (Madde numaralarını yazmanız yeterlidir. (15 puan)

CEVAP ANAHTARI		
	PUAN	
TAM DOĞRU	15	<ul style="list-style-type: none">Aşağıdaki sıralamayı uygun yazan öğrencilere her bir sıralama için 3 puan verilir. <p>-1071 Malazgirt Savaşı -1072 Saltuklular Beyliğinin kuruluşu -1096 Haçlı Seferlerinin başlaması -1187 Hittin Savaşı -1243 Kösedag Savaşı</p> <p>Numara sıralaması: IV III I V II</p>
KISMİ1	9-12	<ul style="list-style-type: none">Kronolojik sıralamada öğrenciler her bir yanlış sıralama için öğrencilerden 3 puan kırılır. Tek bir yanlış sıralama bütün sıralamayı bozmaz. <p>IV I (Yanlış) III V II</p>
KISMİ2	9-12	<ul style="list-style-type: none">Öğrenciler sıralama yaparken puanları sıralamaya göre verilir. <p>II-IV-III-V-I</p>
KISMI 3	6-12	<ul style="list-style-type: none">Öğrenciler bütün maddeleri değil de eksik madde şeklinde sıralamışsa doğru sıraladıkları madde başına puan verilir. <p>IV-III-V-II (12 puan) IV-I-II (9 puan) V-II (6 puan)</p>
YANLIŞ	0	<ul style="list-style-type: none">Sıralamanın tamamen yanlış olması durumunda puan verilmez.Sorunun üzerinde rakamlar yazılıp sıralanmışsa puan verilmez.
BOŞ	0	

SORU 2

Oğuz boylarının kendilerine Anadolu'yu hedef seçmelerinde Anadolu'nun İpek Yolu içerisinde yer alması, verimli topraklara sahip olması, iklim ve bitki örtüsünün yaşama elverişli olması etkili oldu. Diğer yandan İslamiyetin etkisiyle cihat ve gaza geleneğini benimseyen Oğuz boyları, bu dönemde Anadolu'da hüküm süren Bizans İmparatorluğu üzerine önemli akınları düzenlediler.

Yukarıdaki parçadan hareketle Oğuz boylarının Anadolu'yu yurt olarak seçmesinde hangi faktörler etkili olmuştur. İki tanesini yazınız.

CEVAP ANAHTARI		
	PUAN	
TAM DOĞRU	10	<ol style="list-style-type: none">1. Anadolu'nun İpek Yolu üzerinde stratejik bir konumda bulunması.2. Bölgenin verimli topraklara sahip olması, tarım ve hayvancılık için elverişli olması.3. Anadolu'nun ikliminin ve bitki örtüsünün yaşama uygun olması.4. Oğuz boylarının İslamiyet etkisiyle cihat ve gaza geleneğini benimsemiş olmaları.5. Bizans İmparatorluğu'nun zayıf noktalarından yararlanarak genişleme ve hâkimiyet kurma arzusu. <ul style="list-style-type: none">• Öğrenci iki madde yazmışsa 10 puan verilir
KİSMİ 1	5	<ul style="list-style-type: none">• Öğrenci sadece bir madde yazmışsa 5 puan verilir
KİSMİ 2	2	<ul style="list-style-type: none">• Öğrenci kelime şeklinde yazmışsa 2 puan verilir <p>İpek yolu, iklim, bitki örtüsü, verimli toprak vs</p>
KİSMİ 3	5	<ul style="list-style-type: none">• Aynı anlama gelen fakat iki veya üç cümle şeklinde yazılan cevaplara sadece 5 puan verilir
YANLIŞ	0	<ul style="list-style-type: none">• Yanlış bilgi yazanlara puan verilmez.• İlgisiz bilgi verenlere puan verilmez.• İmla ve noktalama yanlışlarından puan kırılmaz fakat kelimenin veya cümlelerin anlamı tamamen değişiyorsa puan verilmez
BOŞ	0	

SORU 3

Bizans İmparatorluğu'nun içinde bulunduğu genel durumu göz önünde bulundurarak Türklerin Anadolu'ya yerleşmesini kolaylaştıran sebeplerden iki madde yazınız.

CEVAP ANAHTARI

	PUAN	
TAM DOĞRU	10	<ul style="list-style-type: none">• Bizans İmparatorluğu'nun içinde bulunduğu genel durumu göz önünde bulundurarak Türklerin Anadolu'ya yerleşmesini kolaylaştıran sebeplerden herhangi iki maddenin cevaplarının verilmesiyle her birine 5 puan verilir. <ol style="list-style-type: none">1) Bizans'ın taht kavgalarıyla uğraşması.2) Bizans Devletinde iç karışıklıkların yaşanması.3) Bizans'ın Anadolu'nun doğusunda Ermeni ve Gürcülerle siyasi sorunlar yaşaması.4) Bizans'ın halktan ağır vergiler alması.5) Bizans'ın halka baskıcı, kötü ve otoriter davranması.6) Anadolu'da güven ortamının bozulması.7) Anadolu'daki ticaret yollarının güvenliğini kaybetmesi, tarımsal üretiminin azalması.
KISMI 1	5	<ul style="list-style-type: none">• Yukarıda tam doğru içeren cümlelerden sadece bir madde yazılırsa her birine 5 puan verilir.
KISMI 2	5	<ul style="list-style-type: none">• Yukarıda tam doğru içeren maddelerden her birine 5 puan verilir.
KISMI 3	3-5	<ul style="list-style-type: none">• Verilen cümleler Türklerin Anadolu'ya yerleşmesini kolaylaştıran sebeplerini içeriyorsa sadece bir cümleye 3-5 puan verilir.
YANLIŞ	0	<ul style="list-style-type: none">• Yukarıda kısımlardan herhangi bir bilgi yoksa yanlış kabul edilir, puan verilmez.• İlgisiz cevaplara puan verilmez.
BOŞ	0	

SORU 4

İkta sistemi, mülkiyeti devlete ait olan kullanımı ise ikta sahibinde bulunan toprakların gelirlerinin veya vergilerinin devlete hizmet yapan kişilere verilmesidir. Devlete büyük bir güç sağlayan bu sistemi Türkiye Selçukluları daha işlevsel hale getirerek ülke genelinde yaygınlaştırdılar.

Buna göre ikta sisteminin faydalarından üç tanesini yazınız.

CEVAP ANAHTARI		
	PUAN	
TAM DOĞRU	15	Aşağıdaki maddelerden her birine 5 puan verilir. <ul style="list-style-type: none">• İkta sahipleri, kendilerine verilen topraklardan vergi toplayarak bu gelirleri hem kendileri hem de devlet için kullanmışlardır. Bu, devletin ekonomik olarak güçlü kalmasını sağlamıştır.• İkta sahipleri, topraklarını en verimli şekilde işlemek zorundaydılar, çünkü gelirlerini bu topraklardan elde ediyorlardı. Bu durum, tarımın gelişmesine ve üretimin artmasına katkı sağlamıştır.• Topraktan elde edilen gelirlerle sivil ve askeri yöneticilerin giderleri belli ölçülerde sağlanmıştır. Devlet tarafından maddi sıkıntı yaşanmamıştır.• İkta sahipleri, kendilerine tahsis edilen toprakların gelirleri ile asker beslemek ve savaş zamanında devlete asker sağlamakla yükümlüydüler. Bu, devlete ek bir mali yük getirmeden düzenli bir ordu gücü oluşturulmasını sağlamıştır.• İkta sahipleri buldukları yerlerde güvenliği sağlamışlardır.• İkta sistemi, devletin topraklarının kontrolünü merkezi otoritenin elinde tutmasını sağlamıştır. Toprakların mülkiyeti devlete ait olduğu için, ikta sahipleri devlete bağımlı kalmışlar ve merkezi otoriteyi zayıflatma girişiminde bulunamamışlardır.• Taşrada devletin otoritesi sağlama alınmıştır.• Göçebe olarak yaşamlarını sürdüren Türkmenlerin yerleşik hayata geçmeleri sağlanmıştır. Böylece devletin vergi gelirleri artmıştır.
KİSMİ 1	10	<ul style="list-style-type: none">• Yukarıdaki maddelerden iki tanesini yazan öğrencilere 10 puan verilir.
KİSMİ 2	5	<ul style="list-style-type: none">• Yukarıdaki maddelerden sadece birini yazan öğrencilere 5 puan verilir.
KİSMİ 3	5	<ul style="list-style-type: none">• Aynı anlama gelen maddeyi farklı cümlelerde yazan öğrencilere 5 puan verilir.
YANLIŞ	0	<ul style="list-style-type: none">• İkta sisteminin tanımını yapan öğrencilere puan verilmez.• Tam doğru kısımdan hiçbir cevap yazılmazsa puan verilmez.• İlgisiz cevaplara puan verilmez.
BOŞ	0	

SORU 5

Anadolu coğrafi konumu itibariyle birçok ticaret yolunun geçiş güzergahında bulunuyordu.

Türkiye Selçuklu Devleti ticareti geliştirmek amacıyla hangi faaliyetlerde bulunmuşlardır? İki madde halinde açıklayınız.

CEVAP ANAHTARI

	PUAN	
TAM DOĞRU	10	<ul style="list-style-type: none">• Aşağıdaki maddelerden her birine 5 puan verilir. <p>-Türkiye Selçuklu Devleti uluslararası ticareti geliştirmek için Venedik, Bizans ve Kıbrıs Krallığı ile ticari sözleşmeler yaptılar.</p> <p>-Samsun, Sinop, Antalya ve Alanya limanlarını ihracat ve ithalat merkezi yaptılar.</p> <p>-Yollar üzerinde hanlar ve kervansaraylar kurdular ve buralara gelen tüccarların her türlü ihtiyaçlarını karşıladılar.</p> <p>-Kervanları zarar gören tüccarların zararlarını karşılamaya yönelik bir çeşit sigortacılık sistemi geliştirdiler.</p> <p>-Ticaret yollarının güvenliği sağladılar. Anadolu'ya gelen tüccarların güvenli bir şekilde ticaret yapmasına ortam hazırladılar.</p>
KİSMİ 1	5	<ul style="list-style-type: none">• Yukarıdaki maddelerden bir tanesini yazan öğrencilere 5 puan verilir.
KİSMİ 2	5	<ul style="list-style-type: none">• Aynı anlama gelen maddeyi farklı cümlelerde yazan öğrencilere 5 puan verilir. <p>Yollar üzerinde hanlar ve kervansaraylar kurdular ve buralara gelen tüccarların her türlü ihtiyaçlarını karşıladılar.</p> <p>Kervansaraylar ve hanlar inşa ettiler. Tüccarların güvenli bir şekilde konaklamalarını sağladılar.</p>
KİSMİ 3	3	<ul style="list-style-type: none">• Anadolunun coğrafi konumuna ve ticaret yollarına değinilirse 3 puan verilir. <p>Anadolu coğrafi olarak stratejik bir konuma sahiptir. Önemli bir ticari yol olan İpek Ticaret yolu Anadolu'dan geçer.</p>
YANLIŞ	0	<ul style="list-style-type: none">• Yukarıdaki kısımlardan herhangi bir bilgi yoksa yanlış kabul edilir, puan verilmez.• İlgisiz cevaplara puan verilmez
BOŞ	0	

SORU 6

Haçlı Seferleri 1096-1270 yılları arasında yapıldı. Haçlı Seferlerine karşı başta Türkiye Selçukluları ve Mısır'da kurulan Eyyubi Devleti olmak üzere Anadolu ve Suriye'deki ilk Türk beylikleri özveri ile mücadele ettiler.

1096-1270 yılları arasında İslam dünyası üzerine yapılan Haçlı seferlerinin sonuçlarından iki tanesini yazınız.

CEVAP ANAHTARI

	PUAN	
TAM DOĞRU	10	<ul style="list-style-type: none">• Haçlı Seferlerinin İslam Dünyası veya Hristiyan dünyası açısından meydana gelen sonuçlarını belirten her bir cevaba 5 puan verilir. <p>-Başta Türkiye Selçukluları olmak üzere diğer Türk beylikleri Anadolu'da kalıcı olabilmek, burayı vatan yapmak için Haçlıların yanı sıra Bizans'a karşı da mücadele etmek zorunda kaldılar.</p> <p>-Haçlı Seferleri'nin yarattığı fırsat sayesinde Bizans'ın içine düştüğü durumu değerlendiren Türkiye Selçuklu Devleti ve bazı Türk beylikleri Adalar (Ege) Denizi, Akdeniz ve Karadeniz sahillerine ulaştılar.</p> <p>-Haçlılara karşı elde edilen başarılar Anadolu'ya yönelik Türk göçlerinin daha da artmasına neden oldu. Horasan'dan gelen Türkmenler Anadolu'nun Türkleşme sürecine katkı sağladı.</p> <p>-Haçlılar, Orta Çağ Avrupa'sına Doğu'nun kültürünü taşımakta etkili oldular.</p> <p>-Bu dönemde ticaret yollarının açtığı imkânla Doğu'nun en uzak köşelerine kadar giden seyyahlar Doğu'nun güzelliğini, zenginliğini, sanat ve ilmini Batı'ya tanıttılar.</p> <p>-Haçlı Seferleri sonucunda Hristiyan Dünyası Müslümanlardan pusula, kâğıt ve matbaa gibi teknik buluşları öğrenerek ülkelerine aktardılar.</p> <p>-Sefere katılanların çoğunluğu geri dönemeyince krallar sefere katılanların arazi ve mallarına el koydular. Böylece derebeylik (feodolite) sistemi büyük ölçüde çöktü.</p> <p>-Halkın papaya ve din adamlarına olan güveni azaldı</p> <p>-Haçlılar doğuda kurdukları düzende yerli Hristiyanlara oldukça sert davrandılar. Onların dinî geleneklerine müdahale ettiler.</p>
KISMİ 1	5	<ul style="list-style-type: none">• Haçlı Seferlerinin sonuçlarından sadece bir tanesini yazan cümlelere 5 puan verilir. <p>- Başta Türkiye Selçukluları olmak üzere diğer Türk beylikleri Anadolu'da kalıcı olabilmek, burayı vatan yapmak için Haçlıların yanı sıra Bizans'a karşı da mücadele etmek zorunda kaldılar.</p> <p>- Haçlı Seferlerine katılanların çoğu geri dönemeyince, krallar sefere katılanların arazi ve mallarına el koydular. Böylece derebeylik (feodolite) sistemi büyük ölçüde çöktü.</p>
KISMİ 2	5	<ul style="list-style-type: none">• Haçlı Seferlerinin sonuçlarından sadece bir tanesini yazan cümlelere 5 puan verilir. <p>- Haçlı Seferleri sonucunda Hristiyan Dünyası Müslümanlardan pusula, kâğıt ve matbaa gibi teknik buluşları öğrenerek ülkelerine aktardılar.</p>
KISMİ 3	3	<ul style="list-style-type: none">• Haçlı Seferleri sırasında, haçlılarla mücadele eden devlet, beylik veya haçlı seferleri sırasında öne çıkmış şahsiyetleri belirten cevaplara ve tam olarak açıklanmamış cevaplara 3 puan verilir. <p>-Selâhaddin Eyyubi haçlılar mücadele etmiştir.</p> <p>-Türkiye Selçuklu Devleti ve Danişmentliler, haçlılar ile mücadele etmiştir.</p> <p>-Kültürel alışveriş gerçekleşti.</p>
YANLIŞ	0	<ul style="list-style-type: none">• Yanlış bilgi yazanlara puan verilmez.• İlgisiz cevaplara puan verilmez.
BOŞ	0	

SORU 7

Türkiye Selçuklu hükümdarı I. Alaaddin Keykubat, Anadolu'ya yönelik Moğol tehdidine karşı hangi önlem ve tedbirleri almıştır? (15 puan)

CEVAP ANAHTARI

	PUAN	
TAM DOĞRU	15	<ul style="list-style-type: none">• Önlem ve tedbirlerin her birine 5 puan verilir. 1-Konya, Kayseri, Sivas gibi şehirlerin savunmalarını güçlendirdi. 2-Yeni kaleler inşa ettirdi. 3-Moğollara karşı Eyyubilerle dostane ilişkiler kurdu.
KISMI 1	10	<ul style="list-style-type: none">• Yukarıda verilen önlem ve tedbirlerden iki cümle yazılırsa her birine 5 puan verilir.
KISMI 2	5	<ul style="list-style-type: none">• Yukarıda verilen önlem ve tedbirlerden biri yazılırsa 5 puan verilir.
KISMI 3	3-5	<ul style="list-style-type: none">• İsim belirtilmeden önlem ve tedbirler yazılırsa 3-5 puan verilir. 1-Savunmalar güçlendirildi. 2-Devletlerle dostane ilişkiler kuruldu..
YANLIŞ	0	<ul style="list-style-type: none">• Yukarıda kısımlardan herhangi bir bilgi yoksa yanlış kabul edilir, puan verilmez.• İlgisiz cevaplara puan verilmez.
BOŞ	0	

SORU 8

1243 Kösedağ savaşından sonra Anadolu'da siyasi birlik bozulmuş ve otorite boşluğu yaşanmıştır. Bu otorite boşluğundan dolayı Anadolu'da İkinci Türk Beylikleri Dönemi başlamıştır.

1. Bu beylikler içinden Osmanoğulları ve Karamanoğulları beylikleriyle ilgili her birine ait iki özellik yazınız. (15 puan)

CEVAP ANAHTARI		
	PUAN	
TAM DOĞRU	15	<ul style="list-style-type: none">• Her bir beylik 7.5 puan ikisini bilirse 15 puan alır 1-Karamanoğulları: Konya civarında kurulmuştur 2- Kurucusu Karamanoğlu Mehmet beydir. 3-Türkçe'yi resmî dil ilan etmiştir. 4- Osmanlıları en çok uğraştıran beylik olmuştur. 5-Anadolu'nun kalkınmasında olumlu bir rol oynamıştır. Osmanoğulları: Söğüt ve Domaniç civarında kurulmuştur 2-kurucusu osman beydir 3-zamanla büyük bir imparatorluk haline gelmiştir 4-Anadolu'daki bütün beylikleri egemenliği altına almıştır ve siyasi birliği yeniden sağlamıştır. 5-vb
KİSMİ 1	10	<ul style="list-style-type: none">• Yukarıda verilen beyliklerden sadece bir beylik ve 2 özelliği yazılırsa 10 puan verilir. 2 beylik ve birer madde yazılırsa 10 puan verilir
KİSMİ 2	5	<ul style="list-style-type: none">• Sadece 1 beylik ve 2 madde yazılırsa 5 puan verilir
KİSMİ 3	3-5	<ul style="list-style-type: none">• 1 beylik ve 1 madde yazılırsa 3-5 puan arasında puan verilir.
YANLIŞ	0	<ul style="list-style-type: none">• Yukarıda kısımlardan herhangi bir bilgi yoksa yanlış kabul edilir, puan verilmez.• İlgisiz cevaplara puan verilmez.
BOŞ	0	